

Odoprenie povolenia je príhodou v osobe zamestnavateľa; nezáleží na tom, že v služebnej smluve obstaranie povolenia uložené bolo zamestnancovi.*)

(Rozh. z 12. októbra 1938, Rv III 529/38.)

Žalobu zamestnanca proti zamestnateľke o zaplatenie služebných požitkov, o b a n i ž š i e s ú d y z a m i e t l y .

N a j v y š š í s ú d r o z s u d o k o d v o l a c i e h o s ú d u r o z v i a z a l a u l o ž i l m u d' a l š i e p o j e d n á v a n i e a n o v é r o z h o d n u t i e .

D ô v o d y :

Proti žalobnému nároku bránila sa žalovaná strana jedine tým a tiež o b a n i ž š i e s ú d y z a m i e t l y ž a l o b u z t o h o t o d ô v o d u , ž e ž a l o b n í k , k t o r ý b o l p o d ľ a s m l u v y p o v i n n ý o p a t r í ť s i a k o c u d z o z e m e c p r a c o v n é p o v o l e n i e , p r e o d o p r e n i e t o h o t o s o s t r a n y p r í s l u š n é h o ú r a d u n e m o h o l k o n a ť s l u ž b y , k u k t o r ý m s a s m l u v o u z a v i a z a l , b o l p r á v n e n e s p ô s o b i l ý k o n a ť t ú t o č i n n o s ť , a t a k n e m ô ť e a n i p o ť a d o v a ť o d ž a l o v a n e j s t r a n y s v o j u m z d u p o d ľ a s m l u v y , l e b o o k o l n o s ť n e p o s k y t n u t i a p r a c o v n é h o p o v o l e n i a č i n í s l u ž e b n ú s m l u v u p r e ž a l o v a n ú s t r a n u n e z á v ä z n o u .

Avšak ustanovenie § 3 (1) zák. č. 39/1928 Sb. z. a n. uložilo z a m e s t n a v a t e ľ o v i z a p o v i n n o s ť , a b y s i o p a t r i l ú r a d n é p o v o l e n i e k u z a m e s t n á v a n i u c u d z o z e m c a a n e d o s t a t o k s v o l e n i a k u z a m e s t n a n i u c u d z o z e m c a j e p r í h o d o u v o s o b e z a m e s t n a v a t e ľ o v e j , a k o t o N a j v y š š í s ú d v y l o ž i l v r o z h o d n u t í S b . n . s . č . 1 4 0 8 9 , n a k t o r é s a c i e ľ o m s t r u č n o s t i p o u k a z u j e .

Z toho, že sa žalovaná strana nezachovala podľa povinnosti uloženej jej zák. č. 39/1928 Sb. z. a n., ale naopak — podľa nenapadnutého zistenia nižších súdov — túto svoju povinnosť preniesla na žalobníka, n e m ô ť e ž a l o b n í k o v i v z n i k n ú ť u j m a n a j e h o p r á v a c h z o s l u ž e b n e j s m l u v y , k t o r á b o l a v p o m e r e k n e m u z á v ä z n e u j e d n a n á . Ž a l o b n ý n á r o k j e t e d y o p r á v n e n ý .

Pretože sa však v dôsledku svojho mylného stanoviska odvolací súd nezaoberal výškou žalobného nároku a skutkový stav v tomto smere nezistil, bolo treba pokračovať v smysle § 543 Osp.

Čís. 17157.

Odporovacia žaloba je žalobou o plnenie a nie žalobou určovacou.

Odporovacia žaloba veriteľa skráteného tým, že dlžník svoju pohľadávku cedoval, má smerovať proti cesionárovi na vydanie sumy pohľadávky, ak mu už bola zaplatená. Žaloba, ktorou sa skrátený veriteľ do-

*) Porov.: Sb. n. s. č. 13467, 14089.

máha v takomto prípade len toho, aby bola vyriešená bezúčinnosť cesie voči nemu a cesionár zaviazaný trpeť, aby sa z cedovanej pohľadávky uspokojil bez zreteľa na cesiu, je púhou určovacou žalobou.*)

(Rozh. zo 14. októbra 1938, Rv III 227/38.)

Najvyšší súd na dovoláciu žiadost' žalovanej strany rozsudok odvolacieho súdu s účinkom aj na rozsudok súdu prvej stolice zmenil a odporovaciú žalobu zamietol.

Dôvody:

Podľa § 13 odp. por. (zák. č. 64/1931-III Sb. z. a n.) treba v odporovacej žalobe udať, v akom rozsahu a akým spôsobom má žalovaný pre uspokojenie veriteľa niečo plniť alebo trpeť.

Podľa odst. 1 § 14 odp. por. čo odporovateľným konaním ušlo z majetku dlžníka alebo čo z neho bolo scudzené, prípadne čoho sa dlžník zriekol, môže veriteľ pre seba požadovať potiaľ, pokiaľ je toho treba na jeho uspokojenie, a ak to nie je možné, má byť daná náhrada.

Podľa toho odporovacia žaloba nemôže byť určovacou žalobou, ale musí smerovať na plnenie podľa uvedených zákonných ustanovení.

Snížený žalobný petit znie tak, že sa žiada, aby právny úkon, ktorým Ľudovít U. — dlžník — postúpil svoje exekúciu podliehajúce služebné platy od firmy D. žalovanej strane, bol vyhlásený voči žalujúcej strane za bezúčinný a žalovaná strana zaviazaná trpeť, aby sa žalujúca strana uspokojila z týchto služebných platov pre svoju pohľadávku voči Ľudovítovi U. po výšku 13.000 Kč istiny a prisl.

Pretože podľa § 13 odp. por. žalovaný musí niečo plniť alebo trpeť pre uspokojenie veriteľa, je zrejmé, že uspokojenie veriteľa nemožno ponechať na zvláštny spor, ale musí byť aj táto otázka riešená v odporovacom spore, lebo ináč by zostala len žaloba o určenie zaviazanosti žalovaného uspokojiť veriteľa, čo však v odporovacom spore nie je prípustné.

Žalobná žiadosť tak, ako je predložená, smeruje na uspokojenie žalujúcej strany len potiaľ, pokiaľ sa v nej žiada, aby žalovaná strana trpela, aby sa žalujúca strana uspokojila z platu dlžníka podliehajúceho exekúcii bez ohľadu na cesiu, ktorej žalujúca strana odporuje. Toto uspokojenie žalujúcej strany žalobnej žiadosti môže sa vzťahovať len na tie sumy platu dlžníka, ktoré žalovanej strane v dôsledku cesie ešte neboli vydané.

Preto by žaloba smerujúca na trpenie mohla obstať v prípade pravdivosti žalobných tvrdení iba dotyčne tých platových mesačných súm, ktoré žalovanej strane ešte neboli vydané, a to len do tej výšky, ktorá podľa číselnosti platu dlžníka podliehala exekúcii.

*) Porov.: Úr. sb. č. 2650.

Ale aj čo do súm žalovanou stranou podľa výkazu r. č. 10 po podaní žaloby prijatých pomínul sa účel odporovacej žaloby v znení jej petitu, t. j. čo do súm žalovanou stranou dňa 1. októbra a 1. novembra 1936 prijatých, lebo čo do týchto by bol rozsudok nevykonateľný a podľa spomenutého výkazu žalovaná strana viac splátok nedostala, lebo ako z predloženej nezaprenej listiny ide najavo, služebný pomer exekúta zanikol.

Preto podľa §§ 13 a 14 odp. por. mala žaloba smerovať na vydanie platových súm dlžníka podliehajúcich exekúcii a žalovanou stranou v dôsledku odporovateľnej cesie prijatých, pokiaľ je toto plnenie potrebné na uspokojenie žalujúcej strany pre jej vykonateľnú pohľadávku a žaloba mala takto byť podaná už pôvodne dotyčne súm žalovanou stranou do podania žaloby prijatých a exekucii podliehajúcich a dotyčne súm podľa výkazu r. č. 10 žalovanou stranou po podaní žaloby prijatých a exekucii podliehajúcich mala byť žalobná žiadosť modifikovaná (§ 188 Osp.) na uspokojenie vydaním aj týchto súm, číselne určených.

Ak je pravda, že odporovateľnou cesiou bola odňatá z majetku dlžníka podľa výkazu r. č. 10 suma 10.800 Kč, ktorá by bola mohla slúžiť k uspokojeniu žalobníka, ak by nebolo odporovateľnej cesie, mala žalujúca strana podľa §§ 13 a 14 odp. por. žiadať pre seba.

Bez toho však zostal by vynesенý rozsudok — ako to sama žalujúca strana uznáva vo svojej odpovedi — rozsudkom, ktorý podľa jej slov »prejudikuje platebnej zaviazanosti žalovanej strany na základe pravoplatného rozsudku nového sporu, ktorý bude započatý, keby žalovaná strana neplnila, resp. keby nám zapríčinenú škodu nenahradila.«

To znamená, že v odporovacom spore sa žiada vynesenie rozsudku určujúceho záväzok žalovanej strany na plnenie pre druhý spor, ktorý má byť započatý, alebo na zaplatenie odškodného, ktoré by sa malo zistiť v inom spore.

Toto však nie je, ani nemôže byť účelom a predmetom sporu podľa odporovacieho poriadku, lebo ten musí smerovať na uspokojenie žalujúcej strany a nie na určenie zaviazanosti na plnenie, ktoré by malo byť požadované ešte v inom nezapočatom spore.

Pretože pri tomto stave veci nebola prednesená žalobná žiadosť, ktorá by zodpovedela ustanoveniam odporovacieho poriadku do zakončenia ústneho pojednávania pred odvolacím súdom a rozsudok odvolacieho súdu je vo svojom znení nevykonateľný, neslúži na uspokojenie žalujúcej strany a zostal by v podstate len určovacím rozsudkom pre druhý spor, bolo treba zmeniť rozsudky súdov nižších stolíc a žalobu zamietnuť bez skúmania toho, či sú tu podmienky odporovateľnosti uvedené v žalobe.